No. 42 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

DONDERDAG 11 APRIL.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten April.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van den 7den dezer heeft de heer *Chapuis-Montlaville* zijn voorstel ontwikkeld om het zegelregt van de dagbladen af te schaffen. De voorsteller betoogde dat in een rijk met eene vertegenwoordigende regering, eene vrije drukpers een eerste vereischte is, waarom men de dagbladen door de zware belasting van het zegel niet drukken mogt; de opheffing van het zegel zou, volgens hem, strekken om aan de dagbladen eene betere rigting te geven, en dat elk staatkundig gevoelen beter dan nu een dagblad zou kunnen vinden om het ten toon te strekken.

De minister van finantiën heeft de voordragt bestreden; wel zouden er, ten gevolge van de afschaffing der belasting, een aantal nieuwe dagbladen ontstaan, maar de zaak zou daardoor niet verbeterd, en de zedelijkheid er niet door bevorderd worden; bovendien leon de schatkist eene opbrengst van 3½ millioen fr., die zoo weinig moeite kostte, zwaarlijk missen.

De heer *Lamartine* heeft het voorstel met warmte ondersteund; hij stelde de dagbladen voor, als bijna bezwijkende, onder de lasten niet alleen van het zegel, maar ook van de borgtogten; de vrije dagbladen waren onmisbaar voor eene vertegenwoordigende regering; hij herinnerde onder anderen hoe de julij-omwenteling en de tegenwoordige regering uit het bureau van een dagblad waren voortgekomen. De heer *E. de Girardin*, de oprigter van het goedkoope en veel gelezen dagblad *la Presse*, was tegen de afschaffing van het zegelregt, maar zag toch gaarne dat het voorstel in overweging wierd genomen, omdat er veel tot ontlasting der dagbladen te doen was. De heer *Mauguin* meende dat het gevaarlijk kon worden, aan eenige weinige gevestigde dagbladen het vermogen te verzekeren om zoo groote winsten op de denkwijs der menigte uit te oefenen. — Met 148 tegen 119 stemmen werd ten slotte besloten om het voorstel in nadere overweging te nemen; men houdt dit echter nog geenszins voor een bewijs, dat de zaak der beperkte exploitatie van de kamer zal verlangen.

In de zitting der kamer van gisteren heeft de heer *St. Marc-Girardin* het woord gevoerd, om het door hem in gemeenschap met anderen gedane voorstel, betrekkelijk de aanstelling en bevordering van openbare ambtenaren, te ontwikkelen. Hij betoogde dat het aannemen van een vasten regel in deze, reeds sedert lang noodzakelijk was geacht, en zulks het eenige middel was om goede, getrouwe en bekwame dienaars van den Staat te bekomen.

Algemeen was de belangstelling toen de minister van buitenlandsche zaken terstond na deze voordragt het woord vroeg, in de verwachting dat hij het voorstel zou bestrijden, doch de heer *Guizot* zeide dat het gouvernement zich daartegen niet verzette. Het gouvernement had een aantal der gedane voorstellen van hervorming bestreden, niet omdat het tegen alle hervorming was, maar de voorgestelde zaken waren geene ware hervormingen, beantwoordden niet aan de wezentlijke behoeften, betroffen bijzondere of schijnbare belangen, gelijk onder anderen de voorstellen tot hervorming van het verkiezingsstelsel. Het onderhavig voorstel daarentegen had eene wezentlijk nuttige strekking, waarmede het gouvernement zich kon vereenigen, omdat ook geene andere bedoelingen daaronder schuilden. — Met bijna algemeene stemmen werd dan ook tot de in overweging neming besloten.

Men wil dat de commissie der pairs, belast met het onderzoek van het middelbaar onderwijs, met haar rapport reeds gereed is, doch den 1sten nog ontvangen heeft, om het verslag te wijzigen en eenigzins aan de wenschen der geestelijkheid toe te geven. De rapporteur zou met verscheidene hooge geestelijken conferentiën daaromtrent gehad hebben.

De koning en koningin der Belgen worden in het laatst van April hier verwacht, om zoodoende 's konings paasmaal op 1 Mei bijtewonen.

Heden den, telegraaf is naar Toulon het bevel overgemaakt om het linieschip *Labrador* naar Philippeville aan de Algerijnsche kust te zenden, ten einde den hertog *van Montpensier*, die den jongsten togt naar Biskaja heeft medegemaakt, naar Frankrijk terug te voeren.

— Eergisteren morgen heeft een jongeling die zich in de kapel van de straat Chanchat, tegenover de Bank, waarin de hertogin *van Orleans* gezeten was, bevond, eenige bewegingen gemaakt, die de aandacht der agenten, die belast zijn met het handhaven der orde en rust, tot zich trokken. Toen zij dezen persoon verzochten de kerk te verlaten, trok hij uit zijnen zak een zeer kleinen dolk, maar zonder overigens blijken te geven, daarvan gebruik te willen maken. Hij is buiten de kapel gevoerd geworden en men heeft ontdekt, dat hij Duitscher van geboorte is, dat hij gewoonlijk Hannover bewoont en dat zijne verstandelijke vermogens eenigzins gekrenkt zijn.

— De zaak der dagbladen *la Gazette de France* en *la Nation* is eergisteren voor het hof van assises behandeld. De verantwoordelijke schrijvers werden beschuldigd van: roetreding tot een anderen regeringsvorm dan dien van 1830; aanzetting tot haat en verachting van het bestuur des Konings en aantasting der heiligheid van den eed en den eerbied voor de wetten. De schrijvers zijn te dier zake bij verstek veroordeeld elk tot eene gevangenisstraf van een jaar en eene geldboete van f 12,000 franken.

— Heden in den namiddag heeft alhier een zeer ontstuimig tooneel in de nabijheid van Tivoli plaats gehad. Er zou een luchtbol worden opgelaten en meer dan 10000 personen hadden entreegeld betaald om binnen het omtuinde terrein de opstijging op hun gemak te aanschouwen, terwijl wel 50000 nieuwsgierigen, op de Boulevards en omstreken verspreid waren. Op het oogenblik der opstijging echter bleef de luchtbol aan een staak of paal haken en scheurde aan stukken. De menigte, woedend over de teleurstelling, deed binnen de omtuining, de kas des ondernemers werd geplunderd en al haar toebehooren vernield, en de verwarring was zoo groot, dat bij het vertrek van den post troepen werden afgezonden om de orde te herstellen.

— Te Rive de Gier en St.-Etienne, nabij Lyon, hebben den 1sten dezer oploopen onder de mijnwerkers plaats gehad, tot welker bedwingeling insgelijks troepen zijn noodig geweest.

— Men spreekt veel van eenige prachtige tapijten die in de fabrijk des Gobelins vervaardigd zijn, en welke op de aanstaande tentoonstelling van voorwerpen der nijverheid eene der voornaamste sieraden daarvan zullen uitmaken. Onder anderen noemt men een tapijt, 't welk in het midden het portret van Koning *Lodewijk Philips* gestikt heeft, in de uniform van huzaren-officier, welke de Koning voor de omwenteling van Julij gewoon was te dragen. Aan dit stuk was veertien jaren gearbeid. — Sedert verleden jaar is men aan een nieuw werk begonnen, dat voorzeker ook verscheidene jaren onderhanden zal zijn en voorstellen moet de ontscheping van Koningin *Victoria* en Prins *Albert* te Treport.

— Volgens een staat nopens het openbaar onderwijs opgemaakt, heeft Frankrijk thans 1,466 inrigtingen voor het hooger onderwijs, te weten: 41 koninklijke collegien, waarin 15,780 kweekelingen onderwijs ontvangen, 312 gemeente-collegien met 28,200 leerlingen, 102 instituten met 10,580 leerlingen, en eindelijk 10,111 pensionnaten met 24,580 leerlingen. In 't geheel 75,930 leerlingen. Met inbegrip van de scholen voor het lager onderwijs zijn er thans bijna 40,000 inrigtingen voor het lager onderwijs, waarin omtrent drie millioenen kinderen onderwijs genieten. Van de gemeente-scholen zijn er 26,470 uitsluitend voor Katholijke, 565 voor Protestantsche, 29 voor Israelitische kinderen, en 2,450 waar kinderen van verschillende geloofsbelijdenissen worden opgenomen.

— De berigten uit Madrid spreken van verdeeldheid die er tusschen de voornaamste personen, die thans het bewind in handen hebben, zou bestaan. De heer *Isturitz* zou met de zamenstelling van een nieuw ministerie belast worden, maar lag overhoop met den generaal *Narvaez*, die een soort van militair gouvernement wilde invoeren, waartegen ook de generaals *Prim* en *Concha* waren. Algemeen verwachtte men na de Paaschfeestdagen van eene verandering in het ministerie en van de lang aangekondigde [illegible] te hooren.

— Ter beurze van heden (6 April) waren genoteerd: 5 pCt. 123,10; 3 pCt. 83; Nap. p. 101,30; Spanje 34⅞; Ned. 2½ pCt. 61; Rom. L. 106.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten April.

De Keizer van Rusland heeft gelast, dat de 5 pCt. Poolsche staatsobligatien zullen worden geconverteerd in schuldbrieven van 4 pCt. rente, of indien de houders dit verkiezen, tegen *pari* afgelost.

— Men schrijft uit St. Petersburg onder dagteekening van 19 Maart:

» Men vernoemt thans met zekerheid, dat Hunne Keizerlijke Majesteiten en met dezelven de meeste leden van het keizerlijk geslacht ons reeds in het begin van Mei verlaten. De Keizer en de Keizerin zullen de Boldeensche baden bezoeken.

» Dat de veldtogt tegen de Kaukasische bergvolkeren van onzen kant met zeer aanzienlijke strijdkrachten reeds in de volgende maand zal geopend worden, is waar, maar dat de Keizer zelf zich naar den Kaukasus zal begeven, om in persoon de krijgsverrigtingen te bestieren, is geheel ongegrond. Daarentegen spreekt men van de benoeming van een nieuwen opperbevelhebber. Reeds lang zou onze strijd misschien geëindigd zijn, indien men het opperbevel voortdurend aan eenen man van zoo veel veerkracht, als den generaal *Hermoloff* had toevertrouwd, die zich tot hiertoe als de eenige heeft betoond, die den oorlog met de bergvolkeren verstond. In al den tijd, dat hij in Trans-Kaukasie gouverneur-generaal was, heeft hij dezelven zoodanig in ontzag weten te houden, dat zij slechts zelzaam invallen op ons gebied waagden. De generaals *Gurko* en *Rosiag* zijn, wegens hunne gedurende den laatsten veldtogt bewezene diensten, door den Keizer met ordeteekenen begiftigd geworden.

— Uit Stockholm loopen de berigten tot den 29 Maart. De toebereidselen tot de begrafenis des overledenen Konings, op den 27 dezer, werden in de hoofdkerk met ijver voortgezet. Men dacht, dat de Standen tegen den 6den Julij bijeengeroepen zouden worden, en dat de kroning van koning *Oscar I* in Augustus zal volgen. Den 3den Mei zal de tegenwoordige Kroonprins, *Karel Lodewijk Eugenius*, volle achttien jaren oud zijn, en dus, volgens de grondwet, meerderjarig wezen. Denkelijk zal de universiteit te Upsal dien Prins tot haren kanselier verlangen.

— De Duitsche dagbladen geven het volgende berigt uit Napels van 23 Maart: » Zoo even verspreidt zich hier het gerucht, dat op Sicilie bijna gelijktijdig op verschillende plaatsen ernstige onlusten uitgebarsten zijn. Het volk, door honger gedreven en in staatkundigen hartstogt ontvlamd, gaf, onder het geroep van: *» Leve de constitutie! leve de vrijheid!«* blijk van zijne verbittering, licht door aanranding van eenige personen, die voor de handhaving der rust moesten waken. Te Messina zouden, volgens een algemeen verspreid, maar waarschijnlijk overdreven gerucht, in een gevecht tusschen het volk en de gewapende magt, verscheiden honderden personen omgekomen of gekwetst zijn. In de meeste grootere steden waren benden landlieden, ten deele gewapend, verschenen, die om brood roepende door de straten trokken, terwijl de lagere klassen van de bevolking der steden zich aan hen aansloot.

» De regering schijnt reeds sedert eenige dagen van deze onlusten kennis gedragen of dezelve voorzien te hebben, daar zij sterke afdeelingen troepen naar Sicilie gezonden heeft. De zorg, die men droeg, om de inscheping dezer troepen zoo veel mogelijk geheim te houden, bewijst dat men ook hier de bevolking niet ten volle vertrouwt. En in der daad heerscht ook in de hoofdstad eene zekere gisting, en hoort men van alle kanten luide den wensch uiten naar de invoering van eene constitutie.

» Van de onlusten in Calabrie zult gij waarschijnlijk reeds onderrigt zijn; heden ontvangt men de tijding, dat ook in de noordelijke gewesten aan de Romeinsche grenzen, in de omstreken van Aquila, voorgelijke bewegingen hebben plaats gehad. De ontevredenen aldaar schijnen met die op het naburige pauselijke gebied gemeene zaak te hebben gemaakt: zeker is het, dat de geheime genootschappen overal weder zeer werkzaam zijn, en dat zij met groote schranderheid van de heerschende ellende weten partij te trekken. De regering heeft ook hierin haar eigen voordeel en dat des lands niet op het oog gehouden, daar zij den vrijen invoer van koren niet heeft opgeschaft, dan toen de nood reeds het toppunt bereikt had. Thans levert deze maatregel slechts weinig nut op, want sedert de speculanten op Malta en de Jonische eilanden weten, dat wij niet buiten hunne granen kunnen, vorderen zij zoo hooge prijzen, dat het voordeel van den vrijen invoer daardoor schier geheel te loor gaat. Men spreekt van talrijke inhechtenisnemingen, die hier en in de provincien zouden hebben plaats gehad.«

— In brieven van de Italiaansche grenzen van 26 Maart wordt gezegd, dat men aldaar bijna dagelijks berigten ontving van rustverstoringen, welke gedurende de laatste weken in de legatien en de aangrenzende streken waren voorgevallen, en waarbij het op verscheiden plaatsen tot bloedige botsingen zou zijn gekomen. Men hield dan ook meer en meer eene tusschenkomst van Oostenrijk voor waarschijnlijk, vooral ook omdat de pogingen der Italiaansche vluchtelingen, om in hun vaderland eene staatkundige omkeering te bewerken, zelfs in de Oostenrijksch-Italiaansche Staten onder de jongelingschap bijval schenen te vinden. Een der bedoelde brieven vermeldt, dat uit het Lombardijsch-Venetiaansch Koningrijk verscheiden jongelieden van aanzienlijke geboorte zich aan de uitgewekenen hebben aangesloten, onder anderen twee zonen van den bekenden Oostenrijkschen admiraal *Bandiera*, die zich beiden als adelborsten in Oostenrijksche zeedienst bevonden en die, de een uit Venetie, de andere van het fregat *Bellona*, in de wateren van Smyrna, gedeserteerd waren, en zich te Korfu met de Italianen vereenigd hadden, welke aldaar eene landing in den Kerkelijken Staat bereiden. Dit voorval had een ongemeen opzien gebaard.

— Uit Milaan meldt men van den 25sten Maart: Wij vernemen dat H. M. de Aartshertogin *Marie Louise* van Parma, bij een besluit van den 20sten dezer, de orde der Jezuiten in hare Staten wederom hersteld en tot de vestiging van een Jezuiten-klooster in Parma hare toestemming gegeven heeft. Hoewel verder bekend is, dat het middelbaar onderwijs aan lekenmeesters zal worden opgedragen.

ENGELAND.

LONDEN, den 8sten April.

Gisteren zijn de Rijks-inkomsten over het jaar en vierendeeljaars opgemaakt. Over het jaar hebben de ontvangsten 4,318,167 pond sterling meer beloopen dan in het vorige, waartoe de belasting op de inkomsten voor bijna 3 millioen heeft bijgedragen, en de in- en uitgaande regten voor ruim 650,000 pond. Uit dit laatste cijfer vooral omleent men de gevolgtrekking, dat de handel weder is aangewakkerd. Over het geheel is de algemeene welvaart in het laatste half jaar zeer toegenomen.

Over het jongste vierendeeljaar heeft men eene gunstige uitkomst van 325,000 pond st., in vergelijking met dat des vorigen jaars.

— Een vreeselijke brand, welke aangstenen macht, ongeveer ten half twaalf ure, in het woonhuis gedeelte dezer hoofdstad, in Oxfordstreet, in de woning van Mr. *Williams*, sliters in sterke dranken, ontstaan is, heeft de treurige gevolgen gehad, dat behalve het geheel afbranden van dit vrij uitgestrekt en prachtig gebouwen het beschadigen van een vijftal aangrenzende huizen, ook zes personen, te weten: mejufvrouw *Williams*, derzelver beide kinderen, twee vrouwelijke dienstboden en een jongen, ongelukkig in de vlammen hunnen dood gevonden hebben. Dit ongeval schijnt aan het in aanraking komen van sterken drank met het gaslicht, ten gevolge van het onvoorzigtig en tot overloopens toe vullen van groote jeneverfaten, te moeten toegeschreven worden.

— De nieuwspapieren zijn vervuld met de nadere bijzonderheden der laatste berigten uit Oostindie en China. De ziekte, welke zoo lang op Hong-Kong geheerscht had, was in den aanvang van Januarij nog niet geheel geweken; hoegenaamd konden velen, die de wijk naar Macao genomen hadden, van daar weder terug. De generaal-majoor *d'Aguilar*, die lord *Saltoun* in het opperbevel der engelsche krijgsmagt in China opvolgt, was den 27sten December gearriveerd. Met Formosa was een begin van handel gemaakt; drie jonken hadden uit het noorden van dat eiland een goeden voorraad kamfer te Victoria aangebragt.

Door den Plenipotentiaris was bekend gemaakt dat het terrein, vroeger door de factorijen der Nederlandsche O. I. Compagnie en door de Grieken te Canton bezet, voor den tijd van vijf en twintig jaren ten behoeve der Engelsche autoriteiten gehuurd was, doch dat het door haar aan belanghebbenden zou worden uitgegeven, om bebouwd te worden door allen, die daartoe bereidwillig betaling, en volgens een geregeld plan, mogten overeenkomen.

Naardien eenige noord-amerikaansche avonturiers tot in het binnenste van China waren doorgedrongen, en het verhaal kwam reis te Macao in het licht hadden gegeven, had den Plenipotentiaris noodig geacht den Onderkoning te Canton te verwittigen, dat de Amerikaansche wetten geene Engelschen gelwen waren.

Bereids zijn verscheiden der strenge bepalingen, door welke de Chinezen van de groote familie der natien als uitgeschoten waren, van lieverlede in onbruik geraakt, en men ziet, zich dat zulks ook met vele andere het geval zal worden. De vier zeehavens zijn reeds Engelsche Consuls, welke door het Chinesch Gouvernement ten volle erkend zijn, en weldra zal er zich ook een in de hoofdstad van Punkeen vestigen. Tusschen de chinesche officieren en die der westelijke volken neemt de vriendschappelijke omgang toe, en vele Mandarijnen schijnen hunne aanspraaklijke meerderheid boven het overige des menschdoms van welke zij gedroomd hebben te verliezen.

— De laatste berigten uit Bombay, die tot den 1sten Maart loopen, worden in Engeland als gunstig beschouwd, daar zij aantoonen, dat in het uitgestrekte Britsch-Indische rijk thans eene gewenschte rust heerscht en de bloedige overwinningen, na den val van Gwalior het gevolg hebben gehad, dat het landschap van dien naam thans geheel aan den Britschen troon onderworpen is. Een jong vorst, die voor Engelands belang gestemd is, is in Gwalior op den troon geplaatst. De krijgsmagt aldaar, die steeds dreigend

en onrustig was, is ontbonden, en door een nieuw leger vervangen, hetwelk door Britsche officieren bevolkt aangevoerd. De regering van Gwalior heeft de Engelschen eene oorlogsschatting van omstreeks 250,000 ponden sterling of 3 millioen gulden betaald; en de Britsche gouverneur-generaal, lord *Ellenborough*, welke meer dan een jaar lang in die streken te verrigten hebbende, is haar Calcutta teruggekeerd. Intusschen wekte de geest, die zich bij eenige Indische regementen in Britsche dienst uit Bengalen en Madras openbaarde, eenige ongerustheid. Die troepen toonden zich namelijk weigerachtig om naar Scinde, de nieuwe verovering der Engelschen, aan den Indus, te trekken, betwerende zij, dat dit land hun geheel vreemd en het luchtsgestel aldaar voor hen doodelijk was. Men meende, dat deze soort van muiterij bij eenige regementen zeer gestreng zou worden gestraft. In het rijk van Lahore verwachtte men eene nieuwe omwenteling, en er trokken dien ten gevolge Britsch Indische troepen aan de Sutleh te zamen.

— Heden stonden de 3 per cent gecons. 99¾; ditto gered. 99¼, Ned. 2½ per cent 61; ditto 5 per cent 100 drie achtste; Spanje 36¼; Columbia 15½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den April.

De provinciale Staten van Noord-Brabant zijn tegen den 28sten dezer buitengewoon bijeengeroepen, ten einde te voorzien in de vervulling der vacature, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontstaan door het overlijden van wijlen *L. van Sasse van Ysselt*.

— Bij besluit van 7 April jl., n°. 51, heeft Zijne Majesteit, tot kommandeurs der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd:

den heer mr. *F. van de Poll*, staatsraad, gouverneur der provincie Utrecht, en

den heer *M. Schuiling*, staatsraad, gouverneur der provincie Friesland,

beide ridders der gezegde orde.

— Bij besluit van den 4den April jl., n°. 80, heeft Zijne Majesteit aan *M. H. Strael*, als burgemeester der gemeente Meeth (Limburg), ontslag uit die betrekking verleend.

De Minister van Financien heeft bekend gemaakt, dat, ten behoeve van 's Rijks schatkist, als eene vrijwillige donatie, en ofschoon de gever niet zou zijn onderworpen geweest aan de buitengewone belasting, is ontvangen van den heer *William Dennison*, inwoner van Java, en thans tijdelijk zich in Nederland bevindende, een wisselbrief op zijnen gemagtigde te Batavia, groot ƒ 10,000.

— Bij besluit van 4 April jl., n°. 62, heeft Zijne Majesteit, op de requeste van *W. Egeling*, med. doctor te Haarlem, *T. C. R. Huydecoper*, predikant te 's Gravenhage, en *O. Snijder*, grondbezitter te Velsen, verlof verleend tot het vormen eener vereeniging onder den naam van „Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank."

Een brief is door den Gouverneur der provincie Limburg gezonden aan [illegible] dat gewest; [illegible]

Daar, volgens ontvangen [illegible] vele heeren burgemeesters in dit [illegible] moeten zijn, is bij [illegible] toegezonden van eenen brief, welken de heer baron *van Scherpenzeel Heusch* te Roermonde heeft kunnen goedvinden aan mij te richten, aangaande mijne openbare aanmaning van den 19den der vorige maand, acht ik het, tot wegneming van elken verkeerden indruk, welke die mededeeling welligt zou kunnen laten, niet ongepast U Ed. Achtb. bij deze te verwittigen dat ik, bovengemelden brief werkelijk van den heer baron *van Scherpenzeel Heusch* in der tijd ontvangen hebbende, mij gehaast heb dit schrijven aan Zijne Exc. den heer Minister van Binnenlandsche Zaken ter beoordeeling op te zenden, en dat mij daarop een antwoord, onder dagteekening van den 27 maart laatstleden, is geworden, waarvan ik den luiderlijken inhoud hier laat volgen;

» U H. E. Gestr. brief van den 24 dezer, n°. [illegible] K., hoofdzakelijk strekkende om mij mede te deelen de bij U H. E. Gestr. ingekomen missive van den baron *van Scherpenzeel Heusch* van daags te voren, mij van gewerden.

» In antwoord op denzelven moet ik te kennen geven, dat het schrijven van genoemden baron mij hoogstens heeft bevreemdt, eensdeels om de onbescheidenheid daarvan, en anderdeels om zijne verkeerde denkbeelden ten aanzien van de positie van Limburg.

» Wat ten opzigte van die positie in uwe publicatie van den 19 maart jongstleden, overeenkomstig het aan U H. E. Gestr., op last des Konings, gegeven voorschrift, is gezegd, komt mij voor zoodanig duidelijk te zijn, dat ik mij had durven vleijen met eene geheele wegneming van alles, wat omtrent die positie voor twijfelachtig mogt kunnen gehouden worden; alsmede dat de verzekering van belangstelling der Regering in het lot van Limburg, gegeven bij eene publicatie van 's Konings Commissaris in het gewest, immers bij de [illegible] en verlichtste ingezetenen tot bemoediging en rust zou hebben genoopt, en althans zeker geheel zou hebben weggenomen de ongerijmde gedachte, alsof eene scheiding van Limburg, even als die van Luxenburg, met 's Konings verlangen zou overeenkomen.

» Het tegendeel te vernemen is dus eene teleurstelling, maar het zal echter niet te weeg brengen eene verandering in het vaste voornemen der Regering om hare magt met klem te handhaven, de wetten, die voor het geheele Rijk, en mitsdien ook voor Limburg, van toepassing zijn, evenzeer in dat als in de andere gewesten te doen uitvoeren en eerbiedigen, en daartoe op uwe krachtige medewerking te blijven rekenen.

» Het is daar te boven welligt niet overbodig, met opzigt tot het staatkundig standpunt van Limburg, de aandacht te vestigen op hetgene de Minister van Buitenlandsche Zaken daarover onlangs, bij de discussie over de wet eener leening à 3 per cent of eener belasting op de bezittingen, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gezegd.

» Het door U H. Ed. Gestr. verrigte, ten aanzien van eenige weêrstrevige burgemeesters, door mij ter kennis van Zijne Majesteit gebragt, heeft Hoogstdeszelfs goedkeuring weggedragen, en heb ik in last, zulks aan U H. Ed. Gestr. mede te deelen.

» U H. Ed. Gestr. gelieve derhalve verder ernstig toe te zien, dat geen ambtenaar zich veroorloove, eigenmagtig en in strijd met zijne ambtelijke verpligtingen te handelen. Mogt een hunner zich zoo ver vergeten, dat hij opzettelijk in strijd met wettelijke voorschriften handelt, dan zal zijn ontslag dadelijk dienen te worden aangevraagd.

» Van den inhoud dezes, des noods bij kopijelijke toezending, kan U H. Ed. Gestr., des geraden vindende, gebruik maken bij de beantwoording van den baron *van Scherpenzeel Heusch*, ten einde dien heer te overtuigen dat U H. Ed. Gestr. niet eigener beweging is te werk gegaan.

» Die heer, zoo wel als de ingezetenen van Limburg, welke zich op een dwaalspoor laten brengen, zullen het zich zelven moeten wijten, wanneer zij moeijelijkheden door ontstaan, die ten hunnen eigen laste zouden uitvallen."

» *De Minister van Binnenlandsche Zaken*,
» SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE."

Ik vertrouw dat de kennisneming hiervan U Ed. Achtb. zal aansporen om, getrouw aan uwe verpligtingen als burgemeester, aan geene insinuatiën meer gehoor te verleenen, welke niets dan onaangename gevolgen zoo voor U Ed. Achtb. zelven als voor het geheele gewest, zouden kunnen na zich slepen.

De Staatsraad Gouverneur van het hertogdom Limburg,
GERICKE VAN HERWIJNEN.

— De *Overijsselsche Courant* behelst het volgende:

» Ten blijke dat de hooge Regering bedacht is, om ook inzonderheid in Overijssel de welvaart te verbeteren, en een hoog belang stelt in de verbetering van het Zwolsche Diep, is het ons aangenaam te kunnen mededeelen, dat het Z. M. den Koning dezer dagen heeft behaagd, om, voor Hoogstdeszelfs bijzondere rekening, voor eene som van tien duizend gulden op het plan der daartoe opgerigte naamlooze Maatschappij in te schrijven.

» De tijding hiervan, waaruit Zr. Ms. hooge belangstelling in het ontwikkelen van zoo onverdersprekelijk blijke, dat zeker bij de ingezetenen [illegible] het meeste genoegen vinden zullen verwekken, [illegible] opleverende [illegible] vruchten goeden [illegible]

Een zware slag heeft de Leydsche Hoogeschool en de Oostersche Letterkunde getroffen, door den dood van den Hoogleeraar *Weijers*, die op den laatsten Maart aan beiden ontviel. Slechts een negental jaren mogt Leydens Hoogeschool zich in het bezit van eenen Hoogleeraar verheugen, die eene eerste plaats onder de Europesche Orientalisten bekleedde.

Hendrik Engelinus Weijers werd den 14 Mei 1805 geboren te Winkel, in N.-Holland, waar zijn vader het predikantsambt bekleedde. Vroegtijdig ontwikkeld en met buitengewoner studielijver bezield, werd hij op zijn 15 jaar reeds onder de kweekelingen der Leydsche Hoogeschool opgenomen, en zijn gelukkige aanleg ontging daar het scherpziend oog van den onvergetelijken *Hamaker* niet.

Het eerste bewijs zijner vorderingen gal *Weijers* in 1831 door zijn *Specimen criticum*. Het was het begin van een uitgebreid werk over den beroemden Spaansch-Arabischen dichter *Ibn-Zeidoun*.

Drie jaren vervulde *Weijers* eene betrekking bij de Oostersche MSS. der Leydsche Bibliotheek. In 1833 werd hij tot buitengewoon Hoogleeraar in de Oostersche Letterkunde benoemd, en aanvaardde die betrekking met het houden eener redevoering *de literarum Semiticarum disciplinâ, totâ ac prudenter aeque ac tum animi ardore colendâ*. In 1835 werd Leyden reeds van zijnen *Hamaker* beroofd, en zoo iets de smart over zijnen dood kon lenigen, het was zeker de tijding dat *Weijers* tot zijnen opvolger aangesteld was.

In 1838 plaatste hij een stuk over *Job Ludolf, den beroemden beoefenaar der Ethiopische [illegible] en geschiedenis* in het *Archief voor Kerk. Geschied.* (IX Deel). Na een levensberigt over den beroemden man, en eene opgave zijner werken, liet *Weijers* twee brieven volgen, door *Ludolf* in het Ethiopisch aan de inwoners van Abyssinië geschreven.

Men zoude echter verkeerd handelen, wanneer men de waardigheid van *Weijers* enkel naar de werken die hij uitgaf, [illegible] Hij begreep als regt, dat hij het grootste gedeelte van zijnen tijd aan zijne leerlingen wijden moest, en bij [illegible] de moeijelijkste wijze. Niemand bezat in hoogere [illegible] talent om zijne lessen gemakkelijk en onderhoudend mede te deelen;

aan de dorste onderwerpen wist zijne manier van behandeling belangrijkheid en aangenaamheid te geven; zijne innemende vriendelijkheid trok zijne leerlingen onwillekeurig tot zich, en niemand genoot meer dan hij de achting en de liefde van allen die hem kenden. Streng wetenschappelijk zonder droog te worden, geestig zonder tot al te groote slordigheid te vervallen, naauwkeurig zonder woordenzifterij na te jagen, behandelde hij de grammatica der Semitische talen zoo als ze waarschijnlijk nooh elders, noch ten onzent immer behandeld was; toegerust met een fikschen blik en fijnen takt, explicceerde hij ten historische boeken des O. V. de Arabische en Syrische Schrijvers zoo, dat het voor den belangstellenden een waar genoegen was, bij zijne lessen tegenwoordig te zijn, en zich de zwarigheden, vroeger gevonden, zoo vernuftig en toch zoo eenvoudig, te hooren oplossen. Slechts zij, die de lessen van *Weijers* hebben bijgewoond, kunnen den man op zijne waarde schatten; hun, die hem alleen uit zijne schriften kennen, zal zulks altijd slechts gedeeltelijk mogelijk zijn.

Ook zij slechts, die hem van nabij hebben gekend, zullen zijne waarde als mensch op prijs weten te stellen. Braaf was hij en regtschapen, in den volsten zin des woords; zijne betrekkingen en vrienden vonden hem immer ijverig en trouw; hij was hun een vaste steun, en ongetwijfeld zal hun het aandenken aan den waardigen man tot op hun laatste oogenblik bijblijven, immer gepaard met eerbied voor hem, die een der uitstekendste leden der maatschappij was.

Een zoo werkzaam en nuttig leven werd reeds in 1843 door eene sluipende ziekte ondermijnd; eene ziekte, die eerst na vijftien maanden een einde nam, — met den dood. Diep betreurd, in den nog jeugdigen leeftijd van 38 jaren, daalde *Weijers* ten grave. Hij daalde ten grave op eenen tijd dat inlanders en buitenlanders, dat zelfs de Parijssche school, uit eenen mond verklaarde, dat, wat fijnheid van explicatie, wat kennis der Arabische dichtertaal betrof, *Weijers* den eersten rang onder de Europesche Orientalisten bekleedde; op eenen tijd dat zijn onvermoeide ijver ons het volle regt gaf, nog zoo veel voortreffelijks van hem te verwachten.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *April*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 60 dert. zest., 15/16, elf zest.; dito 5 pCt. 100¾, negen zest., ½; Syndic. 4½ pCt. 97⅞, 98; dito 3½ pCt. 85¼, 86, 85¾; Handelm. 148½, ¾, drie achtste; O. Indie 5 pCt. 100 negen zest., drie achtste; Nieuwe 3 pCt. 76, 75¾; Rijn Spoorweg 102, ¼; Aand. Holl. Spoorw. 95½, 95, ⅜; Ardoins 21¾, dert. zest.; dito Coupon 32, 31⅞; dito 3 pCt. 37 5/16, ¼; Portug. te Lond. 2½ pCt. 47½; Oude Russen 107; dito 4 pCt. 91⅛, ¼; dito Stiegl. 90⅞; Metalliek 109¾; Braz. 83¼; Mexiko 34¾, ⅝; Columb. 12 drie achtste, ¼; Enk. Bl. Gr. 13¼.

*** Al degenen, die iets te vorderen hebben van en verschuldigd zijn aan, of Boeken en Papieren of andere Voorwerpen onder zich hebben, toebehoorende aan de nalatenschap van wijlen den Heer SAUTIJN SCHOVEL, in leven Ingenieur van den Waterstaat te *Breda*, worden verzocht daarvan zoodra mogelijk en wel uiterlijk voor den 1sten Mei 1844, opgave, betaling of teruggave te doen, aan den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN te *Breda*.

*** Bij besloten of geheime uiterste wilsbeschikking, gedagteekend den 1ⁿ April 1824, is door wijlen Mejufvrouw CORNELIA ADRIANA HEYMANS, laatst Weduwe van den Heer ANTONY QUIRIJNS, gewoond hebbende, en den 2ᵉⁿ Augustus 1843 te *Oosterhout* overleden, gelegateerd aan de Kinderen van of desCendenten van wijlen JOHANNA HEYMANS, in huwelijk verwekt met wijlen LEENDERT WIJNE, te zamen de som van drie duizend Guldens.

Dien ten gevolge worden, voor zoo veel der boedelgenaamden betreft, de daartoe geregtigden opgeroepen, om voor den 2ᵉⁿ Augustus aanstaande bij den Heer G. D. SANGSTER, wonende te *Oosterhout* voornoemd, één der Executeuren in voornoemde Nalatenschap, met overlegging van behoorlijke bewijzen, het regt tot voorschreven Legaat constaterende, zich aan te melden.

*** BERNARDUS HARTOGENSIS, Keizerstraat te *'s Bosch*, koopt tegen Beurs-Prijs de RECEPISSEN der Nieuwe LEENING, en treedt op billijke wijze overeenkomst, om voor de gedane inschrijving het noodige in regte te bezorgen, liefst voor groote posten.

*** De BURGEMEESTER der Gemeente *Terheyden*, Arrondissement *Breda*, maakt bekend, dat de gewoonlijke VOORJAARS-PAARDEN-, en MAGERE BEESTEN-MARKT, wederom dit Jaar invalt, *Dingsdag den* 16. *April* 1844.

De Burgemeester voornoemd,
C. VAN LOMMEL.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Zevenbergen* maakt bij deze bekend, dat de gewone Jaarlijksche Voorjaars PAARDEN-, BEESTEN- en LAKENMARKT, binnen deze Gemeente zal worden gehouden, op *Woensdag den* 17. *April* 1844.

De Burgemeester,
J. DAMEN.

STOOMBOOT
Frederik Prins der Nederlanden.

HERVATTING der DIENST tusschen ROTTERDAM, DORDRECHT en DEN MOERDIJK.

Op Zaturdag den 6. April, en verder dagelijks, uitgezonderd des VRIJDAGS.

Van ROTTERDAM naar DORDRECHT en DEN MOERDIJK, 's morgens ten 5½ ure en 's namiddags te 1 ure.

Van DORDRECHT naar DEN MOERDIJK, 's morgens ten 7 ure en 's namiddags te 2½ ure.

Van DEN MOERDIJK naar DORDRECHT en ROTTERDAM, 's morgens ten 8½ ure en 's namiddags te 4 ure.

Van DORDRECHT naar ROTTERDAM, 's morgens ten 9½ ure en 's namiddags ten 5 ure.

De Dienst gedurende de maanden Mei tot December zal worden voortgezet zoo als bij de nieuwe biljetten van afvaart is bepaald, en later in de dagbladen zal worden bekend gemaakt.

Bij het aankomen der Stoomboot te Rotterdam is gezorgd voor eene Diligence naar 's Hage; ook aan den Moerdijk is eene gelijke gelegenheid naar Breda.

De Ondernemers nemen deze gelegenheid tevens waar om, daar zij al het mogelijke aangewend hebben, wat tot gemak en genoegen van het geëerde reizende publiek strekken kan, zich nogmaals beleefdelijk in de gunst van hetzelve aan te bevelen.

*** Le Docteur **LUSARDI** Père, Médecin Oculiste, dont les journaux hollandais ont cité l'année dernière les noms d'un grand nombre de personnes anglaises auxquelles il a rendu la vue, vient d'arriver à Anvers, hôtel du Parc, où l'on pourra le consulter pendant tout le mois d'Avril.

LE CONSTITUTIONNEL,

48 fr. par An pour les Départemens.

Le Constitutionnel publie un feuilleton tous les jours. Le 15 AVRIL 1844, PIERRE et CAMILLE, par M. ALFRED DE MUSSET.

Du 20 au 25 AVRIL 1844 commencera la publication de JEANNE par GEORGES SAND. Les personnes qui le voudraient faire cesser leur abonnement au Constitutionnel que du 1er Mai, en le prenant immédiatement pour cette époque, recevront sans frais tous les Numéros d'Avril qui contiendront le commencement du roman de Mme Georges Sand.

En JUIN commencera le JUIF ERRANT par EUGÈNE SUE.

On s'abonne à Paris, rue Montmartre, 121, aux Messageries et chez les Directeurs de poste.

Verpachting van Weilanden.

De Notaris VAN DER ELST te *Werkendam*, zal aldaar, ter Herberge van C. BRETZ, op *Vrijdag den* 12 *April* 1844, des middags om 12 uren, **PUBLIEK VERPACHTEN:**

Ruim 21 Bunders 46 Roeden WEILAND, onder *Werkendam*, op den *Eijerwaard*; of het kleine stukje, om over dit jaar te worden beweid, in 5 Percelen.

Omtrent 22 Bunders WEILAND, gelegen onder *Werkendam* en *Dussen*, op het nieuw aangelegd Poldertje bij den Polder *Steenenmuur* voor een of meer jaren, om te worden beweid, in Percelen en in Massa.

En ruim 12 Bunders WEILAND, gelegen onder *Werkendam*, op het *Jagertje*, uitmakende een gedeelte van den Bulden, gemeenlijk den *Achtersten Kievitswaard*, om te worden beweid voor 2 of 3 jaren in Percelen en in Massa.

DOMEINGOEDEREN
VAN
Z. K. H. Prins FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

VERPACHTING VAN LANDERIJEN.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Oosterhout*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van den Notaris A. BROUWERS Az., residerende te *Oosterhout*, in het Openbaar, aan den meest- en genegbiedenden, op *Maandag den* 22 *April* 1844, des voormiddags ten negen ure precies, ten Huize van G. D. SANGSTER, in het Logement de *Pellikaan*, te *Oosterhout*, VERPACHTEN:

Het VOORGRAS, om te Hooijen en het NAGRAS, om te Beweiden, ieder afzonderlijk, voor het Saizoen van 1844 eenige perceelen land, gelegen in de onderscheidene polders onder *Oosterhout*.

De Condition van Verpachting kunnen van heden af dagelijks ten kantore van opgenoemden Rentmeester worden gelezen.

Oosterhout, den 5den April 1844.

De Rentmeester voornoemd,
BERMAN.